

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

2013/0304(COD)

27.11.2013

PROJEKT OPINII

Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego
i Bezpieczeństwa Żywności

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady
zmieniającej decyzję ramową Rady 2004/757/WSiSW z dnia 25 października
2004 r. ustanawiającą minimalne przepisy określające znamiona przestępstw
i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami w odniesieniu do definicji
narkotyków

(COM(2013)0618 – C7-0271/2013 – 2013/0304(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Bogusław Sonik

PA\1011073PL.doc

PE524.584v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Nielegalny obrót środkami odurzającymi i nadużywanie środków odurzających stwarzają poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa indywidualnych osób i społeczeństwa w UE. Chociaż wydaje się, że używanie substancji kontrolowanych na mocy konwencji OZN o środkach odurzających, takich jak kokaina, ekstazy lub marihuana, ustabilizowało się w ostatnich latach – jakkolwiek na wysokim poziomie – to wyzwaniem jest zajęcie się problemami związanymi z nowymi substancjami, które szybko pojawiają się na rynku. Nowe substancje psychoaktywne, które mają wiele zastosowań przemysłowych, a co istotniejsze – naśladują działanie substancji kontrolowanych i są często wprowadzane na rynek jako ich legalne odpowiedniki – są coraz szerzej dostępne w Unii i używane szczególnie przez osoby młode.

Ze względu na zagrożenia, jakie stwarzają te nowe substancje, w tym poważne zagrożenie zdrowia i życia, organy krajowe objęły je szeregiem środków ograniczających. Skuteczność krajowych środków ograniczających jest jednak niewielka, ponieważ dozwolony jest swobodny obrót tymi substancjami w ramach rynku wewnętrznego.

Aby skutecznie ograniczyć dostępność szkodliwych nowych substancji psychoaktywnych, konieczne jest objęcie ich przepisami prawa karnego podobnie jak uczyniono to w odniesieniu do innych nielegalnych środków odurzających.

Decyzją ramową Rady 2004/757/WSiSW ustanowiono wspólne podejście do walki z nielegalnym obrotem środkami odurzającymi. Decyzja ta określa minimalne wspólne zasady dotyczące definicji przestępstw związanych z obrotem środkami odurzającymi oraz systemu sankcji w celu zapobiegania występowaniu problemów, które mogą zaistnieć we współpracy organów sądowych i organów ścigania państw członkowskich ze względu na fakt, że dany czyn przestępczy lub czyny przestępcze nie są karane jednocześnie na mocy przepisów prawa państwa wnioskującego i państwa, do którego kierowany jest wniosek. Za sprawą zmieniającego się charakteru produktów przepisy te nie mają zastosowania w odniesieniu do nowych substancji psychoaktywnych.

Konieczne jest zatem rozszerzenie zakresu stosowania decyzji ramowej 2004/757/WSiSW, tak aby nowe substancje psychoaktywne zostały objęte środkami kontroli. Z tego względu przedstawiony wniosek zakłada zmianę decyzji ramowej 2004/757/WSiSW celem rozszerzenia zakresu stosowania o substancje psychoaktywne stanowiące poważne zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa i społeczeństwa.

Wniosek towarzyszy wnioskowi dotyczącemu rozporządzenia w sprawie nowych substancji psychoaktywnych. Obydwa wnioski są ze sobą powiązane w taki sposób, aby nowe substancje psychoaktywne stwarzające poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem, które objęto stałymi ograniczeniami rynkowymi na mocy ww. rozporządzenia, objęto również przepisami prawa karnego dotyczącymi nielegalnego obrotu środkami odurzającymi określonymi w decyzji ramowej 2004/757/WSiSW.

Z technicznego punktu widzenia w decyzji ramowej 2004/757/WSiSW wprowadza się następujące zmiany: termin „narkotyki” zawarty w decyzji ramowej od teraz będzie definiowany w następujący sposób:

- wszelkie substancje objęte zakresem stosowania jednolitej konwencji Narodów Zjednoczonych o środkach odurzających z 1961 r. (zmienionej protokołem z 1972 r.) oraz konwencji Narodów Zjednoczonych o substancjach psychotropowych z 1971 r.;
- wszelkie substancje wymienione w załączniku (lista substancji psychoaktywnych, które są uznane za „narkotyki” w rozumieniu proponowanej dyrektywy);
- wszelkie nowe substancje psychoaktywne stwarzające poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem objęte stałymi ograniczeniami rynkowymi na mocy [art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr .../... w sprawie nowych substancji psychoaktywnych].

Środki odnoszące się do nowych substancji psychoaktywnych miałyby zastosowanie po upływie 12 miesięcy od wejścia w życie stałych ograniczeń rynkowych (istnieje równoległy wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie nowych substancji psychoaktywnych).

Jeżeli chodzi o kwestie zdrowotne to sprawozdawca komisji opiniodawczej jest następującego zdania:

Biorąc pod uwagę narastającą skalę problemu, zmieniający się w szybkim tempie charakter nowych substancji psychoaktywnych, a także ryzyko handlu w obrębie rynku wewnętrznego, sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący zmiany istniejącej decyzji ramowej Rady 2004/757/WSiSW w celu dostosowania jej do obecnej sytuacji.

Wzrost poziomu zażywania nowych substancji psychoaktywnych oraz wynikający z niego wzrost liczby przypadków poważnego uszczerbku na zdrowiu oraz utraty życia w wyniku zażywania nowych substancji psychoaktywnych w państwach członkowskich stanowi wezwanie do zmiany definicji narkotyków, jak również do wdrożenia ograniczeń rynkowych oraz penalizacji substancji skategoryzowanych jako powodujące poważne zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa i społeczeństwa.

Zważywszy, jakie zagrożenia zdrowotne powodują nowe substancje psychoaktywne w porównaniu do substancji wymienionych w konwencjach ONZ, sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje proporcjonalność kar proponowanych w ramach nowego systemu.

W kwestii definicji narkotyków sprawozdawca jest zdania, że definicja powinna obejmować możliwe mieszaniny lub roztwory zawierające jedną lub kilka z wymienionych substancji, szczególnie w kontekście szybko zmieniającego się charakteru produktów oraz tzw. kreatywności rynku, przejawiającej się nieustanną zmianą receptury, w wyniku czego wpływ substancji na pozostałe substancje, jak również na zdrowie używających może ulegać zmianie.

POPRAWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw

Wewnętrznych jako do komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Nowe substancje psychoaktywne, które naśladują działanie substancji umieszczonych w wykazie na mocy konwencji ONZ, pojawiają się często i szybko rozprzestrzeniają się w Unii. Jak stwierdzono w [rozporządzeniu (UE) nr .../... w sprawie nowych substancji psychoaktywnych], niektóre nowe substancje psychoaktywne stwarzają poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem. Na mocy tego rozporządzenia można przyjąć środki zakazujące produkcji, wytwarzania, udostępniania na rynku, w tym przywozu do Unii, transportu i wywozu z Unii nowych substancji psychoaktywnych stwarzających poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem. Aby rzeczywiście ograniczyć dostępność nowych substancji psychoaktywnych stwarzających poważne zagrożenia dla indywidualnych osób i społeczeństwa oraz aby powstrzymać nielegalny obrót tymi substancjami w całej Unii i ograniczyć udział organizacji przestępczych, stałe ograniczenia rynkowe przyjęte na mocy tego rozporządzenia powinny zostać wsparte przepisami prawa karnego.

Poprawka

(4) Nowe substancje psychoaktywne, które naśladują działanie substancji umieszczonych w wykazie na mocy konwencji ONZ, pojawiają się często i szybko rozprzestrzeniają się w Unii. Jak stwierdzono w [rozporządzeniu (UE) nr .../... w sprawie nowych substancji psychoaktywnych], niektóre nowe substancje psychoaktywne stwarzają poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem. Na mocy tego rozporządzenia można przyjąć środki zakazujące produkcji, wytwarzania, udostępniania na rynku, w tym przywozu do Unii, transportu i wywozu z Unii nowych substancji psychoaktywnych stwarzających poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem. Aby rzeczywiście ograniczyć dostępność nowych substancji psychoaktywnych stwarzających poważne zagrożenia dla indywidualnych osób i społeczeństwa oraz aby powstrzymać nielegalny obrót tymi substancjami w całej Unii i ograniczyć udział organizacji przestępczych, stałe ograniczenia rynkowe przyjęte na mocy tego rozporządzenia powinny zostać wsparte **proporcjonalnymi** przepisami prawa karnego.

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Nowe substancje psychoaktywne objęte stałymi ograniczeniami rynkowymi zgodnie z [rozporządzeniem (UE) nr .../... w sprawie nowych substancji psychoaktywnych] należy w związku z tym objąć przepisami unijnego prawa karnego dotyczącymi nielegalnego obrotu środkami odurzającymi. Pomoże to także zoptymalizować i uprościć unijne ramy prawne, ponieważ te same przepisy prawa karnego będą stosować się do substancji objętych konwencjami ONZ oraz do najbardziej szkodliwych nowych substancji psychoaktywnych. Należy w związku z tym zmienić definicję „narkotyków” w decyzji ramowej 2004/757/WSiSW.

Poprawka

(5) Nowe substancje psychoaktywne objęte stałymi ograniczeniami rynkowymi zgodnie z [rozporządzeniem (UE) nr .../... w sprawie nowych substancji psychoaktywnych] należy w związku z tym objąć przepisami unijnego prawa karnego dotyczącymi nielegalnego obrotu środkami odurzającymi. Pomoże to także zoptymalizować i uprościć unijne ramy prawne, ponieważ te same przepisy prawa karnego będą stosować się do substancji objętych konwencjami ONZ oraz do najbardziej szkodliwych nowych substancji psychoaktywnych. Należy w związku z tym zmienić definicję „narkotyków” w decyzji ramowej 2004/757/WSiSW, ***tak aby odpowiadała obecnej sytuacji.***

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – akapit pierwszy Decyzja ramowa 2004/757/WSiSW Artykuł 1 – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

1) art. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„»narkotyki« oznaczają:

a) wszelkie substancje objęte zakresem stosowania jednolitej konwencji Narodów Zjednoczonych o środkach odurzających z 1961 r. (zmienionej protokołem z 1972 r.) oraz konwencji Narodów

Poprawka

1) art. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„»narkotyki« oznaczają ***wszelkie następujące substancje:***

a) wszelkie substancje objęte zakresem stosowania jednolitej konwencji Narodów Zjednoczonych o środkach odurzających z 1961 r. (zmienionej protokołem z 1972 r.) oraz konwencji Narodów

Zjednoczonych o substancjach psychotropowych z 1971 r.;

b) wszelkie substancje wymienione w załączniku;

c) wszelkie nowe substancje psychoaktywne stwarzające poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem objęte stałymi ograniczeniami rynkowymi na mocy [art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr .../... w sprawie nowych substancji psychoaktywnych];”

Zjednoczonych o substancjach psychotropowych z 1971 r.;

b) wszelkie substancje wymienione w załączniku;

c) wszelkie nowe substancje psychoaktywne stwarzające poważne zagrożenia zdrowotne, społeczne i związane z bezpieczeństwem objęte stałymi ograniczeniami rynkowymi na mocy [art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr .../... w sprawie nowych substancji psychoaktywnych];

ca) wszelkie mieszaniny lub roztwory zawierające jedną lub kilka z substancji wymienionych w lit. a), b) lub c).”;

Or. en